

Предприети от ЕСП мерки във връзка с пандемията от COVID-19

Европейската сметна палата (ЕСП) предприе необходимите стъпки, за да може да продължи да работи ефективно в областта на публичния одит в ЕС и да изготвя одитни доклади в срок по време на пандемията от COVID-19, доколкото това е възможно в сегашните трудни времена. Същевременно ЕСП изразява своята благодарност към всички, които работят за спасяването на животи и се борят с пандемията в Люксембург, Европейския съюз и по целия свят. Продължаваме ангажимента си да следваме политиката на правителството на Люксембург за опазване на общественото здраве. Стремим се да ограничим негативното въздействие на кризата върху нашите служители и предприехме предпазни мерки, за да сведем до възможния минимум риска за тях и техните семейства.

Съобщение за пресата

Люксембург, 28 април 2020 г.

Разходната ефективност не е водещ принцип при използването на средства от ЕС за енергийна ефективност на сградите, твърдят одиторите

Разходната ефективност не е определящ фактор при разпределянето на публично финансиране за мерки за енергийна ефективност в жилищни сгради, посочва се в нов доклад на Европейската сметна палата. Въпреки усъвършенстваните насоки от Европейската комисия, финансираните от ЕС проекти все още не акцентират върху постигането на максималния потенциал на енергоспестяване за всяко инвестирано евро. Одиторите заявяват, че не може да се определи цялостният принос на финансирането от ЕС за постигане на целите на Съюза за енергийна ефективност

Изправени пред предизвикателството да бъдат смекчени последиците от изменението на климата, ръководителите на ЕС поеха ангажимент да намалят прогнозираното от държавите членки на ЕС потребление на енергия с 20 % до 2020 г. и с 32,5 % до 2030 г. Сградите консумират най-голям дял от енергията и имат най-голям потенциал за нейното спестяване. Ето защо те са от съществено значение за изпълнението на целите на ЕС за икономии на енергия. За периода 2014—2020 г. ЕС е отпуснал около 14 млрд. евро за

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

подобряване на енергийната ефективност на сградите, от които 4,6 млрд. евро за жилищни сгради. Освен това държавите членки са предвидили в бюджетите си 5,4 млрд. евро национално съфинансиране за всички сгради, от които 2 млрд. евро за жилищни сгради.

„По-голямата енергийна ефективност на сградите е от ключово значение за изпълнението на ангажимента за намаляване на енергийното потребление“, заяви Жоао Фигейреду — членът на Европейската сметна палата, отговарящ за изготвянето на доклада. „Това означава, че средствата от ЕС трябва да дават предимство на проекти, които осигуряват икономии на енергия и други ползи по разходно ефективен начин“.

Одиторите критикуват националните органи в държавите членки за това, че не са насочили средствата от ЕС към онези проекти, които имат най-голям потенциал за реализиране на икономии на енергия. При разработването на програмите, финансирани от ЕС, компетентните органи не винаги са оценявали първоначалното потребление и потенциалните икономии на енергия и нуждите от инвестиции. Също така те не са осигурили стимули за извършване на основно обновяване, например чрез по-високи ставки на помощта за такива дейности. Обратното — повечето са предоставили 100 % безвъзмездна финансова помощ независимо от размера на очакваните икономии на енергия, констатират одиторите. В резултат на това някои проекти са използвали финансиране от ЕС за обикновени подобрения (напр. инсталиране на светодиодно (LED) осветление), което е можело да стане и без подпомагане от ЕС.

Националните органи често изискват енергийно обследване и сертификати за енергийни характеристики при оценката на инвестициите. Те обаче не ги използват при подбора на проекти, отбелязват одиторите. В повечето случаи органите са разпределяли бюджета за проектите на принципа „първият по време е първи по право“, без да направят оценка на техните относителни разходи и ползи. Това увеличава риска от финансиране на проекти над техния потенциал за икономии на енергия, по-специално когато не се прилага таван за разходите на единица спестена енергия. Освен това, тъй като не се измерва разходната ефективност на инвестициите, не е възможно да се изчисли колко енергия ще се спести чрез инвестирането на общо 6,6 млрд. евро публични разходи за жилищни сгради в периода 2014—2020 г., заключават одиторите.

По отношение на следващото поколение програми, одиторите отправят редица препоръки за повишаване на разходната ефективност на средствата от ЕС в тази област. Тези препоръки се отнасят до:

- планирането и насочването на инвестициите;
- процедурите за подбор на проекти;
- мониторинга на напредъка към достигане до целите на ЕС за енергийна ефективност.

Бележки към редакторите

Сметната палата провери финансирани от ЕС програми в пет държави членки (България, Чехия, Ирландия, Италия и Литва), които общо са разпределили 2,9 млрд. евро за проекти за повишаване на енергийната ефективност на сгради. Най-често срещаните съфинансирани от ЕС проекти са допълнителна изолация на сградите, енергийно

ефективни прозорци, системи за термичен контрол и подобряване на отоплителните системи.

Специален доклад № 11/2020 „Енергийна ефективност на сградите — все още не се акцентира достатъчно върху разходната ефективност“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (www.eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС. Настоящият одит надгражда извършената дейност, описана в Специален доклад № 21/2012 [„Разходна ефективност на инвестициите в енергийна ефективност в рамките на политиката на сближаване“](#).

През януари тази година ЕСП публикува Специален доклад № 1/2020 [„Действията на ЕС във връзка с екопроектирането и енергийното етикетиране — важният принос за повишаване на енергийната ефективност е ограничен от сериозни забавяния и неспазвания на изискванията“](#).

Сметната палата представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Лице за контакт с пресата за този доклад

Vincent Bourgeais — Ел. поща: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Тел.: (+352) 4398 47502 / Моб.: (+352) 691 551 502